

Intervju med Alice Rörberg, intervjuperson nr 29

Projekt: Göteborg berättar

Datum: 2018-06-27

Bandningens längd: 01:02:40

Intervjuare: Ida Rådegård

Plats: Äldreboendet Änggårdsbacken, sällskapsrummet

Tid: 11.00 – 12.00

Intervju med Alice Rörberg

Bandningen börjar

Intervjuare 1 [00:00:03]: Då kör vi igång det här. Och då säger jag för protokollets skull att jag är jag, Ida Rådegård, som intervjuar Alice Rörberg. Så jag tänker att vi börjar med lite information om dig Alice?

Talare 1 [00:00:15]: Ja.

Intervjuare 1 [00:00:15]: Namn och ålder och?

Talare 1 [00:00:19]: Ja, jag heter Alice Norma Rörberg, jag är född Falk uppe i Dalsland, på ett litet plats som heter Mustafors.

Intervjuare 1 [00:00:26]: Mhm.

Talare 1 [00:00:28]: Flyttade till Göteborg när jag var 13 år för att det skulle bli något av mig, som mormor sa.

Intervjuare 1 [00:00:33]: Aa.

Talare 1 [00:00:34]: Och där fanns ju ingen skola, så jag kom till Burgården när den var alldeles ny, då hette den Göteborgs kommunala mellanskola, och där gick jag i fyra år, och på den tiden tog man realen, vilket gav information lika väl som studenten nu när, jag kan säga det, det tror jag, vi hade bra lärare.

Intervjuare 1 [00:00:56]: Mm.

Talare 1 [00:00:57]: Kommunala var en underbar skola att gå i, det var under krigsåren och vi fick ju lära oss väldigt mycket, både hantera oss själva och vara kompisar med andra, och lära oss om världen, som vi fick. Det var det.

Intervjuare 1 [00:01:12]: Flyttade du hit ensam då?

Talare 1 [00:01:20]: Om jag flyttade hit ensam? Det var så att min pappa, som heter Nils Falk, vars namn jag då har, han och mamma ville gifta sig, min mamma Astrid, som var född Fagerström, men det var inte lämpligt, förr i världen så fanns det väldigt mycket

nivelleringar, och i ett litet samhälle så fanns det dom som var på toppen, och där var min farfar, han hade helt andra planer för sin son, detta är mitt livs historia som kommer ju nu.

Intervjuare 1 [00:01:52]: Mm.

Talare 1 [00:01:52]: Aa. Han fick alltså lov att åka, när jag var liten, jag kommer inte ihåg honom från den tiden men jag vet att han fanns, och då fick han åka till USA för att utbilda sig inom pappersindustrin, vilket var märkligt eftersom Billingsfors var en av dom stora bruken på den tiden.

Intervjuare 1 [00:02:17]: Mm.

Talare 1 [00:02:18]: Men så var det, och han skulle komma tillbaka och det var hans dyra välsignelse då att sköt er nu, vi kommer, jag kommer när jag har tjänat pengar så kommer jag och hämtar er, mamma och mig då.

Intervjuare 1 [00:02:31]: Mm.

Talare 1 [00:02:31]: Det blev inte så. Han bar sig dumt åt. Han startade Union på sin arbetsplats.

Intervjuare 1 [00:02:37]: Mhm.

Talare 1 [00:02:38]: Och det gör man inte ostraffat i Amerika.

Intervjuare 1 [00:02:43]: Mm.

Talare 1 [00:02:44]: Han, Nils Falk var en tidig revolutionär kan man säga, han bröt mot gängse regler, och det får man heller inte göra, inte i alla fall i USA, så han fick flytta därifrån, den utbildningsplatsen han hade kommit till.

Intervjuare 1 [00:02:59]: Mhm.

Talare 1 [00:03:00]: Och vad skulle han göra då, bildad kille som hade gått i Åmål och han hade gått i Karlstad läroverk och sådär, men, han hade ju inget pass och inga grejor. Historien om min pappa är ganska lustig, för att han klarade sig, han körde gasoline stations på nätterna och då krävde man väl inte någon legitimation eller något körkort eller så, så småningom så blev det odrägligt, vi, kontakterna med mamma som han var förlovad med blev allt färre och färre och en vacker dag så, han orkade inte mer, kan inte komma hem, han hade ingenting att visa upp för sin fina familj, han kunde inte hämta oss för han hade inga pengar, så han friade till en kvinna och sa att, ja, sa hon, jag tycker om dig men du vill nog inte ha mig när du får veta att jag har ett barn, men då sa min glade pappa, det har jag också, så det betyder ingenting. På det viset blev det. Julkorten kom allt mindre ofta, och så, paketen från Amerika kom, upphörde, och så småningom så upphörde ju all kontakt också.

Intervjuare 1 [00:04:14]: Mm.

Talare 1 [00:04:15]: Dom var ju inte gifta, dom var ju förlovade och det kan man ju bryta när man vill. Så gick det många år, jag bodde hos mormor, morfar, och mamma bodde kvar där, så blev jag stor flicka och kunde hjälpa till, jag hade mycket mostrar och morbröder och en underbar familj hamnade jag ju i, eller växte jag upp i. Morfar var speleman och bygdespeleman och mormor, Johanna Charlotta, hon kom ifrån Värmland, och hon kunde sy och sticka och virka, hon lärde mig allt. Så småningom så ville mamma utbildas till, vad heter det när man jobbar i restaurang med tårter och kakor och?

Intervjuare 1 [00:05:03]: Är det konditor eller?

Talare 1 [00:05:04]: Nej, inte konditor, det kallas någonting annat, så hon kom till Hotell Eggers och utbildade sig där.

Intervjuare 1 [00:05:09]: Aa.

Talare 1 [00:05:10]: På det viset blev hon göteborgare och träffade då sina syskon, som var många, tre bodde här i Göteborg och några hade flyttat till Oslo, för det var nära, och en bodde i Stockholm. Så det fanns alla möjligheter för mig att utvecklas åt olika håll. Gemensamt för alla i familjen Fagerström var att alla spelade och sjöng. Och morfar var ju bygdespeleman som sagt och gick ut och så kom det sig att mamma gifte sig i Göteborg, med en urgöteborgare som heter Bertil, Berra.

Intervjuare 1 [00:05:45]: Mm.

Talare 1 [00:05:45]: Och han ville bli min pappa, men det sa jag, det kan du ju inte bli, för det har jag ju en, men kompis. Så vi blev väldigt goda vänner, och han var och hälsade på, och det gick bra, mamma tyckte det skulle gå bra, så hon sa nu flyttar du till mig i Göteborg, och jag sa, jag vill gå ut skolan först här, mormor skickade mig en ficka som hon stoppade en femma i, så sa hon det här räcker till två resor för dig upp, du kan komma när du vill, du bor fortfarande i Dalsland sa hon.

Intervjuare 1 [00:06:21]: Mm.

Talare 1 [00:06:22]: Och jag gör fortfarande, har ett ben i Dalsland.

Intervjuare 1 [00:06:27]: Mm.

Talare 1 [00:06:28]: Ja. Nu ska jag inte vara mer omständlig.

Intervjuare 1 [00:06:30]: [skrattar 00:06:31] Det var jättefint. Men, så du har inte träffat din pappa så mycket alls då?

Talare 1 [00:06:35]: Jo, då kommer det roliga.

Intervjuare 1 [00:06:38]: Aa.

Talare 1 [00:06:40]: Jag tog realen, och sen så ville jag jobba med barn, det var inte konstigt,

jag värnade ju om barn hela tiden, och då gick jag, jag var för ung då efter realen, då är man 17 år, och mamma sa, du får gå till barnavårdsnämnden och höra om du kan få bli praktikant eller någonting. Hon sa inte ordet praktikant men, om inte du kan få, och jag gick och knackade på där och det var en farbror med slips som öppnade och jag sa mitt ärende, och då vände han sig om och så sa han, fru Carlsson, sa inte vi att vi skulle ha en springtös, och då skulle det vara någon som gick mellan dom olika daghemmen som hade börjat.

Intervjuare 1 [00:07:24]: Mhm.

Talare 1 [00:07:25]: Och så han sa, det var väl på Slottsgårdsgatan vi hade plats för en, och det var så att på 30-talet så byggdes hus, i Majorna lite varstans, och om man hade en familj ett arbete och tre barn minst, så kunde man bo i Solgårdar som det hette.

Intervjuare 1 [00:07:46]: Mm.

Talare 1 [00:07:47]: Så att jag fick bli praktikant och när dom frågade mig hur lång tid, ja, sa jag, vet, ett år, tänkte jag, och det fick jag bli. Och på det året så hann jag få en grundläggande uppfattning om vad är en kommun, vad gör man för barn, hur skulle jag vilja att det blev. Det var helt fantastiskt, jag var, Eklandagatan fanns det något, det fanns i, vad heter den, Masthugget fanns det och som jag sa, Solgårdarna i Majorna fanns det då.

Intervjuare 1 [00:08:20]: Mm.

Talare 1 [00:08:22]: Och likaså uppe i Sandabacken (Sannabacken?).

Intervjuare 1 [00:08:24]: Ja just det.

Talare 1 [00:08:26]: Så jag var på alla ställen, jag var verkligen springflicka och tog hand om dom barn som då, vars mödrar arbetade. Och det var precis, jag fick ju historien om Göteborg, då började ju kvinnorna arbeta. Det fanns, dom sydde slipsar uppe i Sandarna och dom sydde kappor uppe på något annat ställe och sådär. Och dom barnen kom ju till mig. Samtidigt så fick jag order om att jag skulle samarbeta med skolorna.

Intervjuare 1 [00:08:53]: Mhm.

Talare 1 [00:08:54]: Det var inte lätt. Därför att, att vara lärare, utbildad, det var väldigt fint på den tiden, och jag hade ju gudbevars gått i kommunala, och jag hade bra betyg och sådär men jag hade ju ingen annan utbildning, så den fick jag ju där.

Intervjuare 1 [00:09:09]: Mm.

Talare 1 [00:09:11]: Och efter det har jag fått kommunens utbildning på alla fronter. Jag behövde aldrig söka något jobb sen, fast det gjorde jag ju ändå, men jag behövde inte, utan, hur mycket ska jag ta? Ska jag ta min fortsatta snabba utveckling?

Intervjuare 1 [00:09:26]: Ja, det tycker, men jag är lite nyfiken på, hur var det i Solgårdarna?

Talare 1 [00:09:35]: Ja, det var ju så att många hade väldigt fattigt, det fanns dom som inte hade lakan till barnen att ligga på.

Intervjuare 1 [00:09:40]: Mm.

Talare 1 [00:09:41]: Sen fanns det såna föreståndare som var musikaliska, som var, och hon tillät ju att man spelade och sjöng och hade trevligt med dom här barnen, och jag har bilder på dom. Än idag så finns det någon levande, fast nu är dom gamla, som kommer så, goddag fröken Alice.

Intervjuare 1 [00:09:59]: [skrattar 00:10:00]

Talare 1 [00:10:01]: Och killar som jag har träffat sen när jag har jobbat i Majorna.

Intervjuare 1 [00:10:03]: Mm.

Talare 1 [00:10:04]: A, och det här var ju väldigt bra, för att dom barnen, dom fick ju lite mat också, som gick på dagis där. Och dom kom på morgonen tidigt då, vars mammor jobbade på Bo Kaj till exempel, klädsömnad, dom kom ju klockan sju, och då fick man ju själv vara där klockan sju. Sen fanns det också en spädbarnsavdelning.

Intervjuare 1 [00:10:27]: Mm.

Talare 1 [00:10:28]: Så att, personalen hade väldigt hög status på den tiden.

Intervjuare 1 [00:10:34]: Mm.

Talare 1 [00:10:34]: Aa, och det fanns en kokerska på alla ställen. Vad jag inte tyckte om det var att jobba där det var så trångt och det var väldigt trångt uppe i Masthugget.

Intervjuare 1 [00:10:47]: Aa.

Talare 1 [00:10:48]: Ja, det var mycket barn där. Mycket barn. Och då fick man inte, annars så, pedagogiskt hade jag ju mig själv att gå tillbaka till, jag hade ju växt upp, haft många lekkamrater och i skolan hade vi lärt oss många sånger att sjunga och sådär, så att jag hade ju den utbildningen kan jag säga eller den erfarenheten.

Intervjuare 1 [00:11:10]: Mm.

Talare 1 [00:11:11]: Mm. Ja, när det hade gått ett halvår ungefär i den här praktiken så säger en tjej som var anställd då som förskollärare.

Intervjuare 1 [00:11:19]: Mm.

Talare 1 [00:11:20]: Det hette inte så, det hette något annat på den tiden, och hon sa, du ska inte tro att du får det bra, jag tycker du ska gå och ta studenten Alice, därför att, du vet hur vi har det, vi har väldigt dålig lön.

Intervjuare 1 [00:11:34]: Mm.

Talare 1 [00:11:35]: Ja, sa jag, det vet jag inte, men jag gick i alla fall ett år på flickläroverket och läste latinlinjen, och jag längtade tillbaka till mina barn. Jag sa till mamma, jag vill inte, jag kan ta studenten på kvälls-, halvfart eller någonting sånt där. Så det blev att jag slutade efter ett år, men då hade jag ju fått den erfarenheten.

Intervjuare 1 [00:11:58]: Mm.

Talare 1 [00:11:58]: Och då hade vi kommit in i, jag kan säga första året på kommunala minns jag inte så mycket utav, men andra året, för då började vi dagen med att åka till, båt till Vinga, och Rörö, och jag hade aldrig varit ute på stora sjövatten.

Intervjuare 1 [00:12:14]: Mm.

Talare 1 [00:12:14]: Det största jag visste, det var ju det här som man hade i Dalsland då.

Intervjuare 1 [00:12:18]: Mm

Talare 1 [00:12:19]: Vackra sjöar och åar, och så, men här fick jag ju se någonting helt annat, det var ju väldigt fascinerande.

Intervjuare 1 [00:12:33]: Mm.

Talare 1 [00:12:33]: Och vi hade väldigt roligt den dagen, och så sa kaptenen på båten när vi var på hemväg, ja dom som bor i Majorna, dom kan gå nu för att då slipper ni åka med in till stan. Jaha, sa vi, det var ju käckt, då var vi fyra, fem stycken som bodde i Majorna.

Intervjuare 1 [00:12:51]: Mm.

Talare 1 [00:12:51]: Och när vi kommer in så står det folk och gråter överallt och stora svarta rubriker, Hitler har gått in i Polen.

Intervjuare 1 [00:13:01]: Mhm.

Talare 1 [00:13:01]: Det var första september 1939.

Intervjuare 1 [00:13:05]: Mm.

Talare 1 [00:13:06]: Det är fantastiskt att det hände så.

Intervjuare 1 [00:13:09]: Och hur gammal var du då?

Talare 1 [00:13:10]: Jag var 14 år.

Intervjuare 1 [00:13:13]: Ja.

Talare 1 [00:13:14]: Och då hade jag ju tre år kvar på kommunala, jag hade ju gått ett år, och dom tre åren, då fick man också lära sig väldigt mycket, för att efter ett år så fick man, vi orienterade och som sagt, lärarna var välutbildade på den tiden.

Intervjuare 1 [00:13:29]: Mm.

Talare 1 [00:13:30]: Ja, på den tiden, jag vet inte hur dom är nu, men då var dom välutbildade, och vi fick lära oss mycket, och sen var det en lärarinna, hon lärde oss odla morötter på skolgården.

Intervjuare 1 [00:13:41]: Mhm.

Talare 1 [00:13:42]: Ja, såna här saker, och vi hade en sportstuga uppe på Delsjön.

Intervjuare 1 [00:13:46]: Mm.

Talare 1 [00:13:47]: Så att vi, vi fick lära, jag fick lära mycket sånt också.

Intervjuare 1 [00:13:48]: Mm.

Talare 1 [00:13:49]: Och så fick orientera och det fick jag smak för. Och sen hade vi musiklärare, och sen så stickade vi brynjor till männen i fält.

Intervjuare 1 [00:13:59]: Mhm.

Talare 1 [00:14:00]: Vi, brynja, det vet du vad det är?

Intervjuare 1 [00:14:03]: Mm.

Talare 1 [00:14:03]: Nånting man har på sig för att hålla svetten borta.

Intervjuare 1 [00:14:07]: Mm.

Talare 1 [00:14:08]: Och det skulle då våra mannar som hade gått ut. Och när jag hade gått ut den här, fyra år i kommunala, så fick man lov att åka till landsbygden och hjälpa, då åkte vi till Fjällbacka, fick man bo i en skola där och lärarna var också lärare, man fick lära sig att laga mat på, ja ska vi säga, krigsvis eller rättare sagt, vi var ju inte med i kriget men vi hade ju ransonering.

Intervjuare 1 [00:14:39]: Mm.

Talare 1 [00:14:40]: Ja, och varannan dag fick vi vara ute hos bönderna. Så där lärde man sig mjölka, och där lärde man sig att hämta äggen och allt det där som man gör på en bondgård.

Intervjuare 1 [00:14:49]: Mm.

Talare 1 [00:14:49]: Och så på kvällarna var vi och dansade på Fjällbacka brygga, och där var alla killar som, som var inkallade.

Intervjuare 1 [00:14:56]: Mm.

Talare 1 [00:14:57]: Och det var ju väldigt roligt. Ja.

Intervjuare 1 [00:15:01]: Det tror jag det.

Talare 1 [00:15:03]: Det var, sen så, efter den så var jag ju på, ett år som jag sa, på den här, ja, hur var det då, jo, efter vi hade slutat där så fick vi åka och bli luftbevakningar, i luftbevakningen.

Intervjuare 1 [00:15:24]: Mhm.

Talare 1 [00:15:25]: Och då var det en tjej som hade tagit studenten, hon var chef och så var vi andra ett år yngre då eller två år yngre, och då fick vi gå i utbildning, militärutbildning, fick lära mig skjuta, fick lära mig olika graderingar, skillnad på folk och fä, som det är i militären.

Intervjuare 1 [00:15:44]: Mm.

Talare 1 [00:15:45]: Och då låg vi i Kungsba, nej, inte Mellerud, ja vi låg i alla fall någonstans i maj, och utbildade oss, tänk att jag inte kan komma ihåg det, det är stroke som gör det. Kex, Kungälv.

Intervjuare 1 [00:16:08]: Mm [skrattar 00:16:10].

Talare 1 [00:16:11]: Kungälv, där låg vi där och fick utbildning då och då fick man också lära sig luftelds i Göteborg skulle man svara när det ringde i telefonen. Så åkte vi iväg och bodde i en gammal, gammal gård uppe vid Åsunden, sjön, och så bodde vi där och hade då denna tjej som var chefen, så kom det en löjtnant och hälsade på och så hade instruktioner med, och kunde skjuta rätt och sådär.

Intervjuare 1 [00:16:38]: Mm.

Talare 1 [00:16:38]: Och så fick man inte ta upp någon i tornet, och man fick inte lov att, hur ska jag säga, man fick inte lov att själv göra någonting utan allting skulle vara precis som det står. Men, om det var någon som bråkade så kunde man skjuta, först så sa man stopp, så sa man stopp en gång till, annars fick man säga, stopp, eller vi skjuter. Och det trodde dom inte vi gjorde, men man la upp den där på en, ja ska vi säga, den var väl ganska hög det där tornet, ja, och så sa man precis så, för att när killarna kom hem från dansen på kvällar så försökte dom komma upp till oss i tornet och bråka med oss och, men det gjorde dom inte, så det gick ett rykte sen, där utanför att dom här tjejerna, dom ska man akta sig för, dom skjuter hårt.

Intervjuare 1 [00:17:34]: [skrattar 00:17:35]

Talare 1 [00:17:36]: [skrattar 00:17:36] Dom skju, ja, det var det det. Så var det, kom, jag måste ju säga det som hände mig sen, då skulle jag jobba lite grann, jag skulle ju läsa på kvällarna, det var fortfarande var det mamma som krävde, inte krävde, hon sa, studenten. Och då så fick jag jobba på ett ställe, och det var så tråkigt arbete jag hade, faktura-kontrollant eller vad det hette.

Intervjuare 1 [00:18:04]: Kunde du inte fortsätta jobba med barn då?

Talare 1 [00:18:10]: Nej, men jag skulle ju tjäna pengar, och då så skulle jag ju läsa halvfart på kvällarna.

Intervjuare 1 [00:18:19]: Mm.

Talare 1 [00:18:19]: Men en dag så träffade jag en kille i hissen där som inte lämnade hissen, utan han sa såhär, vill fröken gå med mig på bio ikväll, och jag tänkte, ja, jag hade ju inga pengar, så det är roligt, men tänkte vad är det för en, ja, vad är du för en, sa jag, ja jag jobbar här extra för jag ska börja på televerket, men jag har precis gjort rekryten, eller han hade varit inne och gjort lumpen som det hette då.

Intervjuare 1 [00:18:46]: Mm.

Talare 1 [00:18:47]: Jaha, tänkte jag då, kan ju inte vara farligt, så jag gick med. Och sen så fortsatte vi att gå på bio och sådär, och rätt som det var så var vi på Kungstorget, och där så kom Lasse Dahlquist, har du hört talas om honom?

Intervjuare 1 [00:19:05]: Ja.

Talare 1 [00:19:04]: Ja. Han hade med sig Luciaflickor.

Intervjuare 1 [00:19:08]: Mhm.

Talare 1 [00:19:08]: Och då säger jag såhär, att tänk om man hade en sån vit päls som dom har. Men jag som, jag hade naturligt rött hår på den tiden, nu tonar jag till det.

Intervjuare 1 [00:19:22]: Mm.

Talare 1 [00:19:23]: Men, sa jag, tänk om jag kunde få en päls, och då grunnade han lite grann och så sa han såhär, du jag kanske vet hur man kan få en, hur då sa jag, jo du förstår mamma bor på Brännö, och vi har får, och när vi slaktar dom så skickar mamma in det till beredning, då kan du kanske få köpa fårskinn av henne. På det viset hamnade jag på Brännö.

Intervjuare 1 [00:19:44]: Mm.

Talare 1 [00:19:45]: Och det blev inte sista gången, sen skulle fårskinnen tittas på när dom slaktade och sen så skulle man då vara med, och sen blev man bjuden, det var ju inte motorbåtar på den tiden, utan fick följa med och segla på vårkanten. Ja, vi umgicks ett par år och plötsligt så sa vi, det här är ju lika bra att vi gifter oss.

Intervjuare 1 [00:20:09]: [skrattar 00:20:09]

Talare 1 [00:20:10]: Nej, så blev det så.

Intervjuare 1 [00:20:12]: Vad hette han då?

Talare 1 [00:20:13]: Han hette Hans, Hans Rörberg, det är namnet jag har, och han var en glad person, och han, han lärde mig mycket om havet.

Intervjuare 1 [00:20:20]: Mm.

Talare 1 [00:20:20]: Och han fiskade och han jagade och sen så körde han båten för televerket.

Intervjuare 1 [00:20:26]: Kom han från Brännö?

Talare 1 [00:20:30]: Han kom från Brännö, ja, jag kom att bo på Brännö i 60 år. Vi kom att bygga hus på Brännö. Och jag har skrivit en bok om Brännö nu, för ett tag sen.

Intervjuare 1 [00:20:37]: Mm.

Talare 1 [00:20:40]: Därför att, där var jag också med om ett skifte, precis som det har varit i Göteborg, ähm, först så kom det sommargäster, och så bodde det bara folk som odlade antingen potatis eller också hade man kreatur av något slag, eller också hade, två affärer som fanns där, men nu kom det ett annat förhållande för nu började man kunna stycka tomter och då fick ju folk bygga sig hus.

Intervjuare 1 [00:21:11]: Mm.

Talare 1 [00:21:12]: Så sommargästerna slutade bära pelargonier fram och tillbaka, och nu hade man bofasta, så man kom, hade hus och så bodde man där på sommaren och så.

Intervjuare 1 [00:21:23]: Mm.

Talare 1 [00:21:23]: Ja, nej nu har jag, får jag nog stanna.

Intervjuare 1 [00:21:27]: [skrattar 00:21:27]

Talare 1 [00:21:27]: Nu får du ställa en fråga.

Intervjuare 1 [00:21:26]: Ja, nu ska jag ställa en fråga. Jag tror aldrig att du sa hur gammal du är?

Talare 1 [00:21:32]: Jag är 92 år, ska fylla 93 i augusti om jag lever och har hälsan.

Intervjuare 1 [00:21:38]: Mm, det får vi hoppas.

Talare 1 [00:21:40]: Är född 1925. 26e augusti. Mm. Mamma sa, jag var ett söndagsbarn. Ja, vad skulle hon säga, stackars tös, nej.

Intervjuare 1 [00:21:51]: [skrattar 00:21:52]

Talare 1 [00:21:53]: Jo, men det var det, och det var fullmåne när jag föddes.

Intervjuare 1 [00:21:59]: Mm.

Talare 1 [00:21:59]: Alltså, detta jag berättar, jag har ju berättat det många gånger, äh, jag kan inte komma ihåg detaljerna nu, jag var ju så liten, mycket hände men, allting finns ju vidimerat genom morbröderna som var fotografer.

Intervjuare 1 [00:22:12]: Mm.

Talare 1 [00:22:13]: Och jag lärde mig tidigt att framkalla och gå med dom i mörkrummet och dom lärde mig mycket, så jag har ju massor utav bilder.

Intervjuare 1 [00:22:22]: Mm.

Talare 1 [00:22:23]: Mm.

Intervjuare 1 [00:22:24]: Det låter ju jätteroligt. Ähm, om du är född göteborgare, men du är född dalslänning då som sagt.

Talare 1 [00:22:30]: Jag är född dalslänning, ja.

Intervjuare 1 [00:22:31]: Mm. Hur länge har du bott i Göteborg nu?

Talare 1 [00:22:34]: Jag har bott i Göteborg sen jag var 13 år.

Intervjuare 1 [00:22:39]: Ja.

Talare 1 [00:22:39]: Och ja, 80 år då.

Intervjuare 1 [00:22:41]: Mm.

Talare 1 [00:22:41]: Jag var ju 13 år när jag flyttade till Göteborg.

Intervjuare 1 [00:22:43]: Mm.

Talare 1 [00:22:43]: För det är man när man började i realskolan då. Det fanns nämligen bara sexårig skola på den tiden som var obligatorisk i Dalsland. Och som sagt, dom ville jag inte skulle stanna. Och mormor sa något väldigt klokt, hon sa, du ska vara bland unga människor. Du ska, jag börjar bli gammal nu och morfar var ju död och så, och då sa jag det, ja men vem ska då gå ärenden för dig. Det cyklade jag ju iväg och så, och då sa hon, ja men Greta, det var

en moster där, den yngsta fick alltid vara hemma hos den gamla förr i världen, så var det.

Intervjuare 1 [00:23:15]: Mm.

Talare 1 [00:23:16]: Det var inte som nu.

Intervjuare 1 [00:23:19]: Nej.

Talare 1 [00:23:20]: Ja.

Intervjuare 1 [00:23:21]: Ähm, skulle du säga att det finns något som är en äkta göteborgare?

Talare 1 [00:23:26]: Hon gifte sig med en äkta göteborgare, mamma.

Intervjuare 1 [00:23:30]: Och vad var det då?

Talare 1 [00:23:32]: Han hade fyra generationer i Göteborg, fem, han bodde på Karl Grimbergsgatan.

Intervjuare 1 [00:23:39]: Var ligger den någonstans?

Talare 1 [00:23:39]: Den ligger i Annedal.

Intervjuare 1 [00:23:39]: Mm.

Talare 1 [00:23:41]: Och nu är det renoverat och husen har mycket stort värde. Men när jag hälsade på, för dom hade sju barn nämligen.

Intervjuare 1 [00:23:50]: Mhm.

Talare 1 [00:23:51]: Och då fick det ju bo i ett sånt där hus också, det var, jag vet inte vem som ägde dom röda husen, dom är kvar förstår du.

Intervjuare 1 [00:24:00]: Mhm.

Talare 1 [00:24:01]: På Karl Grimbergsgatan. Ja, och, fast nu är dom ju renoverade. Och dom där blev ju på något vi släkten till mig med samma, för den äldsta utav Bertils syskon, hon hade gått på kommunala, när kommunala låg någon annanstans, och jag skulle, gick på kommunala, så hon tyckte ju att hon var liksom storasyskon till mig och berättade mycket om hur jag skulle bete mig och hur jag skulle göra och, ja sådär. Och sen så den yngsta utav Bertils, han var lika gammal som jag.

Intervjuare 1 [00:24:37]: Mhm.

Talare 1 [00:24:38]: Så han hade slutat skolan, och han körde reklam för stora butiker, som fanns då, körde ut kläder för Gillblads så, så han hade en stor trampcykel, och jag tyckte han

var, väldigt imponerad utav den här killen.

Intervjuare 1 [00:24:55]: Mm.

Talare 1 [00:24:56]: Men, men han blev sedan bilskollärare, lärde mig köra bil.

Intervjuare 1 [00:24:59]: Mhm.

Talare 1 [00:25:00]: Men så den familjen fick jag ju. Det var min andra familj då. Sen fick jag ju en tredje familj på Brännö.

Intervjuare 1 [00:25:11]: Mm.

Talare 1 [00:25:11]: Och så fick jag en fjärde familj när jag, nu kommer jag till pappa. Äh, efter alla dessa år, under alla dessa år så hade jag alltså börjat i kommunal tjänst och hade hela tiden, då utvecklades Göteborgs kommun för barn, ungdom, äldre och invandrare.

Intervjuare 1 [00:25:33]: Mm.

Talare 1 [00:25:34]: Så jag har varit med om det när det var i annan skala, det var inte som det är nu, krig och elände, utan dom kom ju hit för att vi behövde, Volvo behövde, SKF behövde.

Intervjuare 1 [00:25:47]: Mm.

Talare 1 [00:25:47]: Behövde alla dessa människor, och jag vet, jag blev föreståndare på Vårvinden som byggdes då -59 någonting, och vi hade ju fyra olika, fem olika språk. Och vi tyckte det var enastående, så mycket invandrare som kom, från Portugal kom dom till Volvo, och där var jag faktiskt med sedan hemma hos en familj i Portugal och fick ta med mig en svensk flicka, en pojke var det, som skulle lära känna, därför att dom skulle lära känna svensk kultur och tvärtom.

Intervjuare 1 [00:26:24]: Mm.

Talare 1 [00:26:25]: Tänk bara en sån sak.

Intervjuare 1 [00:26:28]: Mm.

Talare 1 [00:26:29]: Det var ju Röda korset, nej det var det inte, var Majblomman som bekostade den utflykten. För att, allting hörde ihop liksom i mitt liv, när man visade sig gå an på ett ställe så fick man ju flera saker.

Intervjuare 1 [00:26:47]: Mm.

Talare 1 [00:26:47]: Men det här på Vårvinden var ju fantastiskt då, man fick en stor lokal för teater, och det var ju det jag hade jobbat med mycket, barnteater, och stor lokal för idrott där nere i första våningen, plus att vi hade en öppen verksamhet där vi kunde bedriva allt

möjligt. Så att då fick man budget och anställa, och det var ju fantastiskt att få en sån tjänst.

Intervjuare 1 [00:27:16]: Mm.

Talare 1 [00:27:16]: Och då var vi fyra stycken i Göteborg som hade varsitt område, och jag hade alltså hela Hisingen.

Intervjuare 1 [00:27:23]: Mm.

Talare 1 [00:27:24]: Det tyckte jag, och jag skulle alltså samarbeta med lärare och såhär på Hisingen, för att få lokaler. Och det var inte så lätt, dom tyckte väl, ja, vad ska ni göra, ja vi ska ha lite kvällsverksamhet och dansa folkdans och gjorde vi och lite av varje.

Intervjuare 1 [00:27:40]: Mm.

Talare 1 [00:27:40]: Ja, så att, då var jag där, så var där i många år, i flera år. Så kom min chef en dag, så säger han, du som talar tyska, du kan väl ta emot ett par som kommer från Tjeck, Tjeckoslovakien. Ja men det är väl en himla skillnad sa jag.

Intervjuare 1 [00:27:58]: [skrattar 00:27:58]

Talare 1 [00:27:58]: Jag kan inte ett ord tjeckiska.

Intervjuare 1 [00:28:00]: Nej.

Talare 1 [00:28:01]: Men Alles muss in ordnung sein, det visste jag ju att tyskarna tyckte om och då kan väl dom tycka om det också kanske, så att jag träffade då, vad heter hon nu, Iliska (?), och dom var utbildade dockdamer ifrån.

Intervjuare 1 [00:28:15]: Mm.

Talare 1 [00:28:16]: Som hade kommit för att vara med Ingmar Bergmans första fru, som, hon skulle hjälpa dom till rätta i Sverige, men det var inte så enkelt att få jobb då, så att dom skulle vara hos mig på Hisingen.

Intervjuare 1 [00:28:33]: Mhm. Mm.

Talare 1 [00:28:35]: Och jag menar, det var ju en utmaning.

Intervjuare 1 [00:28:37]: Mm.

Talare 1 [00:28:38]: Och vi hade ju anställd då kanske fyra, fem olika, en, Ronny Hallgren som har varit chef på operan, han var en utav mina första elever [skrattar till 00:28:48].

Intervjuare 1 [00:28:48]: Mhm.

Talare 1 [00:28:47]: Och jag, och så kom dom då, började, och det var ju en hel vetenskap

det här med dockteater.

Intervjuare 1 [00:28:55]: Mm.

Talare 1 [00:28:55]: Och för att göra en lång historia kort så gick det ett år och vi hade inte skapat så stora grejor, men vi lärde oss utav dom här människorna. Och som sagt var, en vacker dag så kom det ett brev att dom var välkomna tillbaka till hem, men dom vågade inte åka hem, för då fick dom inte utresevisum igen.

Intervjuare 1 [00:29:20]: Mm.

Talare 1 [00:29:20]: Och så frågade dom då om inte jag kunde åka till, till stället där det var, kommer inte ihåg vad det heter nu, men så skulle dom säga det att det var deras pedagog som kom.

Intervjuare 1 [00:29:39]: Mm.

Talare 1 [00:29:39]: Ja. Så sa jag det till min chef, ja, så sa han, ja, du får ju inte något betalt, men ni kan åka på, ta med dig någon. Så jag tog med mig en tjej som hette Kate då, och vi åkte ner till Prag. Prag, och där träffade vi alla människor som spelar dockteater i världen.

Intervjuare 1 [00:29:58]: Mm.

Talare 1 [00:29:59]: Det var ryssar, och det var ett äventyr.

Intervjuare 1 [00:30:01]: Mm.

Talare 1 [00:30:02]: Och vi blev så tända på detta, och så sa dom, ja, vi kunde inte tala ryska, så vi pratade inte med dom, men vi kunde ju lite engelska så vi talade med amerikanerna mycket och så, det var dom där som sen blev så kända i Sverige i dockteaterväg. Ja, och så sa dom att ni kan komma till oss, det är vi som har seminariet nästa år, det finns alltså en multinationell förening för dockteater i världen, och dit, där hade vi hamnat, två absolut okunniga människor om detta som inte kunde annat än när vi lekte med tummetott och sådär.

Intervjuare 1 [00:30:38]: Mm.

Talare 1 [00:30:39]: Och så rätt som det var så kom det då ett brev till mig på Vårvinden att vi var välkomna med den teatergrupp vi nu hade, och då skulle vi vara, spela dockteater i skolan i Amerika.

Intervjuare 1 [00:30:52]: Mm.

Talare 1 [00:30:53]: Och vi skulle bo på en skola, en skola där också, och vi fick allting gratis där. Alltså det var ju med döden i hjärtat vi åkte.

Intervjuare 1 [00:31:05]: [skrattar 00:31:06]

Talare 1 [00:31:06]: Jag tänkte varför ska vi ha.

Intervjuare 1 [00:31:06]: Hade ni något namn då?

Talare 1 [00:31:09]: Nej, inte då.

Intervjuare 1 [00:31:11]: Nej.

Talare 1 [00:31:11]: Nej, men det, vi fick det. Så fem stycken tjejer blev vi och vi jobbade hela sommaren på och kallade oss The Swedish, ja, det, pjäsen som vi skrev, Swedish Christmas Rapsody. Och det vi gjorde vi, med ficklampsbatteri i huvudet, runt håret på den där lilla lucian.

Intervjuare 1 [00:31:34]: Mm.

Talare 1 [00:31:35]: Och så berättade vi ungefär vad vi gör, lägger i blöt fisken och vi lutar fisken och vi gör, bakar pepparkakor och alltihop gjorde vi på engelska, och det berodde på att det var en kille som jobbade på Vårvinden som hade varit mycket i Amerika. Han kunde ge oss ett språk som inte bara var skolengelska då utan var.

Intervjuare 1 [00:31:55]: Mm.

Talare 1 [00:31:55]: Och när jag satt på Brännö och höll på att packa och skrev ner en lista när vi skulle åka, så sa jag till min man, herregud, jag kommer så nära min pappa.

Intervjuare 1 [00:32:06]: Mm.

Talare 1 [00:32:07]: Jag tror att jag ska leta efter honom. Har du sett den tidningen som det stod om honom, han hade alltså varit Sverige en gång, och då stod det, bygdens son tillbaka igen, men då dog min mamma strax efter och då tänkte jag, har jag inte haft någon pappa så och nu har jag ingen mamma, behöver jag inte ha någon. Nej, men då åkte vi, så gick jag till posten och sa att jag skulle ha en adress, kan ni ge mig den, ja den är gammal men han bor där och där. Ja, sa dom, men adress kan vi nog inte men du kan få tala med en rikstelefonist i Amerika. Ja.

Intervjuare 1 [00:32:48]: [skrattar 00:32:49]

Talare 1 [00:32:50]: Och han hette ju Nils Falk, och det kunde inte bli annat än Nels Falk då. Ja. Det fanns en sån på den platsen.

Intervjuare 1 [00:33:00]: Mm.

Talare 1 [00:33:01]: Och jag tänkte, det kanske inte är han, efter så många år, för det var många år sen jag hörde någonting. Men det, jag skickade iväg det i alla fall och dom hjälpte mig att pollettera det här, och tjejen som skrev, sekreteraren på Vårvinden, hon skrev med stora bokstäver för det skulle ju vara på svenska så han skulle kunna läsa det, så hon gjorde,

hon hjälpte mig, och så gick det och jag hörde ingenting. Så bodde jag på Hotel New York och i New York då och vi var ju fem tjejer och vi hade ju hur roligt som helst och repeterade, fick repetitionsrum, och en dag så kommer det ett telegram till mig, och det så, till Mrs Roseberg, ja det kan ju vara jag, sa jag, ja dom kallade mig så mycket konstigt där, det där Rörberg är svårt.

Intervjuare 1 [00:33:49]: [skrattar 00:33:51]

Talare 1 [00:33:52]: Ja. Och då stod det såhär, call immediately, pappa Nisse, your dad.

Intervjuare 1 [00:34:00]: Mm. [skrattar 00:34:02]

Talare 1 [00:34:00]: Ingen som inte har upplevt det kan inte förstå. Rakt (?). Men man kan försöka. Och jag sa som det var, jag kan inte stanna här och ta någon telefon nu för jag är på väg ut, jag ska sitta och lära mig origami, det hade vi bestämt för länge sen, med en annan dockspelare nere i Greenwich, så att, ja jag är förvånad över att han sa, eller sekreteraren sa, ja men sitt kvar i telefonen så ringer han då klockan halv sex. Och det gjorde han. Jag satte mig vid telefon. Så ringde han till hotellet och sa, du har avbördat mig en livslång synd. Ja. Nu är du så pass klok så du begriper vad det är, men många unga människor som jag berättar för dom, dom vet inte vad det är, avbördade.

Intervjuare 1 [00:34:54]: Du får gärna, du får gärna förklara så att vi får med det på.

Talare 1 [00:34:58]: Ja, när man tar bort någonting från en, en synd eller skuld som man känner, så sa man förr, man avbördade då den synden då. Ja, ja, och jag sa, vad ska vi prata om det för nu, hur gammal är du, ja jag är 63 år sa han, det var inte gammalt.

Intervjuare 1 [00:35:15]: Nej.

Talare 1 [00:35:16]: Nej, nej.

Intervjuare 1 [00:35:18]: Hur gammal var du då?

Talare 1 [00:35:17]: Jag var 40.

Intervjuare 1 [00:35:20]: Mm.

Talare 1 [00:35:21]: 40, lite men, lite mer.

Intervjuare 1 [00:35:20]: Mm.

Talare 1 [00:35:22]: Och glad så som fågeln över att ha äntligen fått en kontakt igen. Och då sa han att nu kommer du hit, nej, sa jag, jag bor här på hotellet, du kommer hit, jag har ingenting att ge dig sa han, i New York, men kom hit. Ja nu såg du fiskarna där nere på den stora tavlan.

Intervjuare 1 [00:35:48]: Mm.

Talare 1 [00:35:49]: Så sa han, här är det grönt vatten och här är det blommor, här är det vackert, här är det allt, då var han på Bahamas och byggde hus.

Intervjuare 1 [00:35:57]: Mhm.

Talare 1 [00:35:58]: Det var så att Fidel Castro, han hade ju tagit över då och då var amerikanerna rädda att han skulle strypa tillverknigen av sockerplantage, så därför byggde dom upp plantager på.

Intervjuare 1 [00:36:11]: Mhm.

Talare 1 [00:36:12]: Så öarna.

Intervjuare 1 [00:36:15]: Ja.

Talare 1 [00:36:16]: Och denna lilla ön ligger då, en Bahamas-ö.

Intervjuare 1 [00:36:17]: Mm.

Talare 1 [00:36:19]: Ligger 700 öar där på Bahamas.

Intervjuare 1 [00:36:21]: Mm

Talare 1 [00:36:22]: Och det här var ju en, längst norrut i arkipelagen så låg denna. Så att, jo jag fick ju säga ja då, för jag kunde inte stå emot, och tjejerna sa, men Alice vi kommer aldrig till Bahamas annars, klart du ska åka, är du inte klok, jag sa ni kan åka.

Intervjuare 1 [00:36:43]: [skrattar 00:36:43]

Talare 1 [00:36:44]: Och dagen in, efter vi hade haft den här fantastiska seminariet i 14 dagar, ja det var inte riktigt, det var 10 dagar, så åkte vi med ett tidigt flyg över till Nassau, och där kom det vackra folket på, alltså dom var så vackra och flygvärdinnorna var vitklädda, och folket hade ju solhattar och så, dom skulle ju ner och sola på dom här öarna, och vi bara tittade på dom, jaha, och vi då, ja vi var klädda i hemmagjorda dräkter, vi hade ju hattar och som vi hade gjort i, vad heter det, när man, gör ett mönster själv och trycker till, nu kommer jag inte ihåg vad det heter.

Intervjuare 1 [00:37:28]: Nej jag vet inte riktigt vilket ord du är ute efter?

Talare 1 [00:37:31]: Ett, på bomullstyg färgar man in?

Intervjuare 1 [00:37:37]: Batik.

Talare 1 [00:37:36]: Batik, det hade vi gjort.

Intervjuare 1 [00:37:40]: Ja.

Talare 1 [00:37:40]: Och så hade vi vackra hattar i olika färger då, vi hade också en uniform.

Intervjuare 1 [00:37:43]: Mm.

Talare 1 [00:37:43]: Och så hade vi tagit med oss lite grejor som vi tänkte vi kan ha nytta av för barnen, lite dockor och så.

Intervjuare 1 [00:37:51]: Mm.

Talare 1 [00:37:52]: Så att, vi kom ju dit och vi hörde musiken, ladadi [nynnar 00:37:59], spelades och så, a, så luktade det gott, då var man i södern alltså, då var man, ja, jag får tårar i ögonen när jag tänker på det ännu, för det är länge sen och det har hänt mycket roliga saker, men den stunden, det ögonblicket har jag aldrig upplevt igen, där står han, min pappa, och en liten kortare dam står intill, en ung tjej, och så är det några boys då som kör den här bussen han har, och när vi kommer av så ställer vi oss där och så frågar han, och vem är Alice, och då säger vi, gissa. Nej, sa han, jag behöver inte gissa, du har din mammas ögon, gröna ögon, det hade hon också, jaha, tänkte jag, så långt var det rätt då. Och sen så fick jag så som nybliven dotter kliva in i bilen jämte honom, och dom andra fick sitta som studenter på flaket där hade han lagt upp, och så åkte vi iväg över bro, över den här lilla ön som var så vacker, och det var, släpade gräs gröna växter i, ja det var så vackert. Och så kom vi till en annan ö, och där fick vi, eller vi kom till fastlandet och där skulle vi åka till en annan ö, så var det, och då så började han att sjunga, där vi satt i den där båten.

Intervjuare 1 [00:39:28]: Mm.

Talare 1 [00:39:28]: [sjunger 00:39:28] O jänta och jag, o jänta och jag, jag tror vi sjöng hela folkskolans sångbok igenom, vi tjejer då.

Intervjuare 1 [00:39:36]: Ja [skrattar till 00:39:36]

Talare 1 [00:39:37]: Och dom här killarna, dom tittade på oss, långa valkyrier som satt där och sjöng, med Nisse Falk som dom kände då till sin arbetsledare, för det var vad han var.

Intervjuare 1 [00:39:47]: Mm.

Talare 1 [00:39:47]: Och så kom vi så småningom till den ön där han bodde, och där skulle vi träffa mamma Alida, för det var nämligen min lilla lillasyster som var med, som han hade importerat ifrån landsbygden där för han ville inte vara ensam, ifall det inte hade blivit så lyckat så skulle hon vara med då. Mm. Men, så det var bra, så kom vi, så står där en kvinna, och hon har barfota, sandaler har hon, hade inga, chips på hade hon, och sen hade hon en påse chips, hon hade precis, de var varma, och så sa hon såhär, welcome all my girls, det var inte mer med det. Och dom hade ju själv tio barn.

Intervjuare 1 [00:40:35]: Mm.

Talare 1 [00:40:36]: Så jag fick ju massa halvsyskon på köpet här.

Intervjuare 1 [00:40:40]: Hur var det då?

Talare 1 [00:40:40]: Och jag fick ett nytt land.

Intervjuare 1 [00:40:44]: Mm.

Talare 1 [00:40:44]: För jag har ju varit där 20, 30 gånger. Inte på samma ställe men hos alla, och dom har ju varit i Amerika, dom alla amerikanarna har ju varit här, och nu är det tredje generationen som håller på och träffas och skickar mail och håller på hela tiden.

Intervjuare 1 [00:40:59]: Mm.

Talare 1 [00:41:00]: Så är det, så blev det. Och det var nästan höjdpunkten i mitt liv. Det var roligt att få barn, och det var roligt många gånger, men att möta min pappa, det gjorde mig hel som människa.

Intervjuare 1 [00:41:13]: Mm.

Talare 1 [00:41:13]: Jag hade haft det jättebra, men det var ändå någonting, jag dög inte den gången, eller det blev så att jag orsakade en splittring mellan dom två, och jag kände alltid det, att han måste ju komma någon gång.

Intervjuare 1 [00:41:26]: Mm.

Talare 1 [00:41:28]: Ja.

Intervjuare 1 [00:41:28]: Det var en väldigt fin historia.

Talare 1 [00:41:29]: Ja, det är en fin historia.

Intervjuare 1 [00:41:30]: Ja.

Talare 1 [00:41:30]: Och, vet du vad jag är mest förvånad över, att jag kommer ihåg alla platser nu utom ett par som jag inte minns, för att jag, men min stroke gjorde att jag har en synförändring.

Intervjuare 1 [00:41:45]: Mm.

Talare 1 [00:41:45]: Så att jag kan inte skriva så bra längre, men därför så måste jag ju lära mig skriva allting flera gånger och lära mig allting utantill om jag ska hålla ett litet anförande som jag ju har gjort, inte nu, men som jag har gjort, så måste jag ju nästan kunna veta vad jag ska säga. Och det har varit jobbigt. Igår så var jag hos syncentralen.

Intervjuare 1 [00:42:12]: Mm.

Talare 1 [00:42:12]: Och dom ska se om dom kan ge mig någonting som kan underlätta för

mig att läsa.

Intervjuare 1 [00:42:20]: Mm.

Talare 1 [00:42:22]: För varför jag pratar så mycket, jag kan inte be, jag kan be dig att läsa det jag skrivit.

Intervjuare 1 [00:42:28]: Mm.

Talare 1 [00:42:29]: Ja. Men nu får du ställa nästa fråga.

Intervjuare 1 [00:42:32]: Ja, precis, vi har inte så mycket tid kvar här på intervjun. Men, skulle du säga att det finns en göteborgsanda?

Talare 1 [00:42:38]: Göteborgsandan fick jag ju tidigt lära mig genom att, i skolan, så var det ju göteborgare som gick, nästan alla.

Intervjuare 1 [00:42:46]: Mm.

Talare 1 [00:42:47]: Och det fanns väl några som kom, och jag flyttade till Göteborg när Göteborg var en ganska liten stad, så det gällde för mig att fort lära mig spårvagnslinjer, fort lära mig allting, så att jag blev göteborgare. När jag kom till Mellerud, vilket är en slutstation mellan, så la jag om dialekten.

Intervjuare 1 [00:43:11]: Mhm.

Talare 1 [00:43:11]: Då talade jag inte dalsländska längre, nej, utan då talade jag göteborgska. Och likadant så när jag åkte tvärtom.

Intervjuare 1 [00:43:21]: Mm.

Talare 1 [00:43:21]: Så att jag tillägnade, och jag hade en skolkamrat som hette Gunnel, vi cyklade, och hon tog mig upp på Ramberget, Ramberget, och det var första, sen åkte vi upp till Masthugget, och överallt så visade hon, där är det och där är det.

Intervjuare 1 [00:43:37]: Mm.

Talare 1 [00:43:37]: Sen gick jag och blev Göteborgs-guide, ja det blev jag inte, guide blev man inte på den tiden utan, jag gick, så fort det kom en utbildning där man fick lära sig om Göteborg så gick jag den.

Intervjuare 1 [00:43:52]: Mm.

Talare 1 [00:43:53]: Och det var 1950 någon gång, förr blev det inte.

Intervjuare 1 [00:43:56]: Så det var väldigt viktigt för dig att liksom bli göteborgare?

Talare 1 [00:43:57]: Det var viktigt för mig att lära känna Göteborg.

Intervjuare 1 [00:43:59]: Ja.

Talare 1 [00:43:59]: Och jag ville gärna göra någonting som jag hade gjort i Mustafors, jag ville gärna sjunga, så jag gick till Frälsningsarmén och frågade om jag inte kunde få vara med, för jag kan spela lite sa jag, olika, och dom, första dom frågade efter var, är dina föräldrar religiösa, men det var dom ju inte.

Intervjuare 1 [00:44:20]: Nej.

Talare 1 [00:44:20]: Nej men dom är nykterister sa jag.

Intervjuare 1 [00:44:22]: [skrattar 00:44:23]

Talare 1 [00:44:24]: Ja, nej, så att det blev inte det utan det blev scouterna istället, sa denna Gunnel då, där sjunger vi, så att jag fick ju lära mig sjunga och dansa folkdans och sen fick jag, så lärde jag mig undan för undan allt vad Göteborg har att ge.

Intervjuare 1 [00:44:41]: Skulle du kalla dig själv göteborgare?

Talare 1 [00:44:44]: Jag har alltid klarat mig, kallat mig, dalslänning, född i Dalsland, göteborgare född i Dalsland.

Intervjuare 1 [00:44:51]: Mm.

Talare 1 [00:44:52]: Det är just precis vad det är. Men man kan ju inte, när man bor så många år som jag har bott i Göteborg så måste man ju lära sig mycket om Göteborg, spontant, det är ju ingenting som man läser sig till, men jag har skrivit böcker om Göteborg, ett par stycken, och jag har ju läst mycket om Göteborg, hållit föredrag på museet i Majorna, på biblioteket, om Göteborg och så.

Intervjuare 1 [00:45:23]: Mm.

Talare 1 [00:45:23]: Plus att jag har varit med i Kals Åden.

Intervjuare 1 [00:45:27]: Mhm.

Talare 1 [00:45:28]: Varit ordförande i en utav Kals Ådens, Majorna, sektioner. Och har varit ordförande i många år i Lasse Dahlquist-sällskapet.

Intervjuare 1 [00:45:38]: Jaa.

Talare 1 [00:45:39]: Så jag kan ju den biten, om göteborgsmusiken och så.

Intervjuare 1 [00:45:44]: Mm.

Talare 1 [00:45:45]: Jag tycker nog att, jag skulle inte tänka mig att flytta ifrån Göteborg.

Intervjuare 1 [00:45:49]: Nej.

Talare 1 [00:45:49]: Nej, men det är väldigt skönt att man kan förflytta sig så man kan vara någon annanstans ibland. För då är det skönt att komma hem.

Intervjuare 1 [00:45:59]: Mm.

Talare 1 [00:46:00]: Ja.

Intervjuare 1 [00:46:01]: Varför tycker du att man ska bo i Göteborg då, hur skulle du sälja in det?

Talare 1 [00:46:05]: Ja, för min del är det nära havet. Och jag tycker havet ger så mycket, både glädje, underhållning, mat, det, havet är viktigt för mig.

Intervjuare 1 [00:46:19]: Mm.

Talare 1 [00:46:19]: Och Göteborg är ju en stad som har haft alla dessa stora förebilder, ja men jag går tillbaka till Volvo och SKF och alla möjliga som har startat, vad heter han då, som har startat den här möbelaffären, och han var inte göteborgare, han kom från, han kom ju från Småland, han. IKEA.

Intervjuare 1 [00:46:47]: Jaha, ja.

Talare 1 [00:46:49]: Men jag menar, man har ju fått vara med om att Göteborg har blivit så stort.

Intervjuare 1 [00:46:52]: Mm.

Talare 1 [00:46:53]: Det, och det var, ett högt hus fanns det, 1945 så byggdes det ett höghus på, i Majorna, nej, inte Majorna, på Högsbo. Ja.

Intervjuare 1 [00:47:07]: Ja.

Talare 1 [00:47:07]: Och det var nästan det första höghuset, som kom. Nu ska dom ju bli högre och högre och jag vet inte riktigt om, om jag kan tycka att man ska bara bli hög, man ska ha något innehåll också.

Intervjuare 1 [00:47:20]: Ja [skrattar 00:47:21].

Talare 1 [00:47:21]: I husen där, och det, vi kan ju ta emot väldigt mycket folk som kommer, och sen har vi ju, som jag sa förut, operan, som jag tycker är en fantastisk inrättning.

Intervjuare 1 [00:47:34]: Mm.

Talare 1 [00:47:34]: Och vi har teater, konserthuset, och vi har ju olika sorts kultur, som alltid, alltid finns tillgängligt.

Intervjuare 1 [00:47:42]: Mm.

Talare 1 [00:47:43]: Och jag menar, ja du klart, som jobbar med det här, men du vet ju vad Göteborg har. Artister, stora och små, och det är möjligt att bli stor artist och vara göteborgare, se bara på gossen, han?

Intervjuare 1 [00:47:58]: Håkan Hellström eller?

Talare 1 [00:47:58]: Håkan Hellström, ja.

Intervjuare 1 [00:47:59]: Ja [skrattar 00:48:00]

Talare 1 [00:48:01]: Han var vår stipendiat i Lasse Dahlquist-sällskapet.

Intervjuare 1 [00:48:05]: Mm.

Talare 1 [00:48:05]: Han var den första som fick det. Och han kunde väl inte så många Lasse Dahlquist då men han sjöng ett par låtar, då sjöng han det med sin vanliga röst, då hade han inte den där rösten som han tjänar pengar på. Och den, den kom ju sen. Men han var en trevlig person att träffa.

Intervjuare 1 [00:48:21]: Mm.

Talare 1 [00:48:22]: Så jag har ju fått vara med på och varit med i Göteborg O.CO mycket och en tjej som heter, å, nu kommer det en sån där blackout igen, Mia Samuelsson.

Intervjuare 1 [00:48:38]: Ja, just det.

Talare 1 [00:48:38]: Känner du henne?

Intervjuare 1 [00:48:40]: Ja, träffat henne några gånger.

Talare 1 [00:48:41]: Ja, just det. Hon var alltid med mig och, min rådgivare när det gällde nya, nya killar eller tjejer som skulle få stipendiet.

Intervjuare 1 [00:48:50]: Okej.

Talare 1 [00:48:51]: För då måste man ju vara kunnig i det göteborgska.

Intervjuare 1 [00:48:55]: Mm.

Talare 1 [00:48:56]: Ja.

Intervjuare 1 [00:48:57]: Men finns det några platser i Göteborg som är speciellt viktiga för

dig?

Talare 1 [00:49:02]: Ja, jag tycker det finns vissa platser som är väldigt nyttiga för mig, Götaplatsen är en sån sak, och det behöver inte vara stora hål i marken som man gör, utan Götaplatsen omringad av dom här kulturhusen där, det är fint. Biblioteket inte minst. Och sen älskar jag ju Majorna.

Intervjuare 1 [00:49:21]: Mm.

Talare 1 [00:49:21]: Jag tycker, jag har bott i Majorna, om jag har bott i Göteborg så har jag bott i Majorna, kan inte tänka mig att bo längre bort än, ska vi kalla, längre bort än Masthugget, nej, inte det en gång, nej, Majorna får det vara. Majorna och Högsbo har jag bott, och jobbat i Högsbo. Och jag har ju jobbat i tre stora stadsdelar och var med när man byggde upp verksamheten. Jag var ju med när man på den tiden man kunde åka ut till Bergsjön, det var tjuvigt där ute bara.

Intervjuare 1 [00:50:00]: Mm.

Talare 1 [00:50:01]: Och, ja. Så att, jag tycker, Göteborg har väldigt mycket att ge naturmässigt, och man får inte förtäta för mycket, det skulle jag vilja säga högt, för att Göteborg har haft många parker, vackra parker. Slottsskogen är en park där jag har jobbat, med Slottsskogsteatern i många år, 15 år.

Intervjuare 1 [00:50:29]: Mm.

Talare 1 [00:50:29]: Och dit kom alla, alla fick plats där, vuxna och barn, och alla får fortfarande plats i Slottsskogen.

Intervjuare 1 [00:50:38]: Mm.

Talare 1 [00:50:38]: Om du tittar på nu, och nu har man ju, ja alla möjliga musikarrangemang så stora som vi inte hade råd med förr i världen.

Intervjuare 1 [00:50:46]: Mm.

Talare 1 [00:50:47]: Då var man glad om det kom några musikanter och ställde sig och spelade på första advent, eller första, första maj, majstång (?), inte advent.

Intervjuare 1 [00:50:56]: Mm.

Talare 1 [00:50:57]: Ja det var, Slottsskogen tycker jag nog bäst om.

Intervjuare 1 [00:51:02]: Mm.

Talare 1 [00:51:02]: Sen har jag hamnat på ett ställe med ett gammalt hus, tack vare den här stroken så kunde jag inte bo kvar längre i Majorna, där jag bodde förut, därför att huset skulle renoveras, och jag måste ju ha hjälp, så jag kunde inte få den. Så jag ansökte och kom

tack och lov till detta fantastiska ställe där jag bor.

Intervjuare 1 [00:51:31]: Mm.

Talare 1 [00:51:32]: Änggårdsbacken, ett 200 år gammalt hus då, som också ska renoveras nu tyvärr men dom gör det på ett smidigt sätt så det ska väl inte drabba så mycket. Och, där har dom också en kulturavdelning där man kan få göra allt ifrån, ja, sång, musik, lite dans, om man orkar, ta emot musik som kommer utifrån, mycket kultur.

Intervjuare 1 [00:52:06]: Mm.

Talare 1 [00:52:06]: Och sen har dom en hel backe upp som dom har gjort som en terräng som man kan bo i, eller inte bo i men vara i. Och jag vet inte om jag kan förklara riktigt, det ska vara naturterräng.

Intervjuare 1 [00:52:19]: Mhm.

Talare 1 [00:52:21]: Men man ska kunna komma, gå upp i rullator, och man ska kunna köras upp med en rullstol och vara, där uppe firar vi alltså högtider och sådär.

Intervjuare 1 [00:52:28]: Mm.

Talare 1 [00:52:29]: Kommer det någon och spelar och sjunger och slår på trummor och sånt där, och så är man med.

Intervjuare 1 [00:52:34]: Det låter trevligt.

Talare 1 [00:52:35]: Så att det är en, som jag alltid kommer att tycka om.

Intervjuare 1 [00:52:39]: Ja.

Talare 1 [00:52:39]: Ja, eftersom här kan jag bo tills jag dör. Det är en stiftelse som, som heter Tre stiftelser, och det finns den i Slottsskogen och så finns det den här då.

Intervjuare 1 [00:52:51]: Mm.

Talare 1 [00:52:52]: Vad sa jag nu att den hette, kommer du ihåg det?

Intervjuare 1 [00:52:55]: Änggårdsbacken.

Talare 1 [00:52:55]: Änggårdsbacken ja. Säg det ett par gånger så hör folk det också [skrattar 00:52:58].

Intervjuare 1 [00:52:58]: Ja, visst [skrattar 00:53:00].

Talare 1 [00:53:00]: Och sedan så har dom en längre bort i Östra stan.

Intervjuare 1 [00:53:06]: Ja.

Talare 1 [00:53:06]: Men det intresserar inte mig. Nej, man är väldigt bunden vid sin stadsdel, och där kommer.

Intervjuare 1 [00:53:10]: Men vilken är din stadsdel då?

Talare 1 [00:53:12]: Ja, vad sa du?

Intervjuare 1 [00:53:13]: Vilken är din stadsdel då?

Talare 1 [00:53:15]: Ja min stadsdel är ju Majorna.

Intervjuare 1 [00:53:16]: Mm.

Talare 1 [00:53:16]: Vi flyttade, mamma bodde på Söderlingska ängen som det hette då. Söderling, han var med och startade Slottsskogen.

Intervjuare 1 [00:53:25]: Mm.

Talare 1 [00:53:26]: Där hade han haft nämligen sin verkstad, eller sin odling, så att dom första åren jag bodde där på Söderlingska ängen så kunde vi gå ut på, göra snögubbar på vintern och så, då var det bara rester av en trädgård.

Intervjuare 1 [00:53:41]: Mm.

Talare 1 [00:53:41]: Ja, och sen blev det dom här alla gatorna som kom, som ledde direkt till Slottsskogen.

Intervjuare 1 [00:53:47]: Mm.

Talare 1 [00:53:47]: Och, ja kan man säga, det förband Slottsskogen och Masthugget. Mm, nej så att, att bo där, det var som att bo i Slottsskogen.

Intervjuare 1 [00:53:59]: Mm.

Talare 1 [00:53:59]: För man cyklade igenom, man fick inte det, men så fort, såg man en polis så kunde man ju i alla fall, säga till att, jag går annars, jag bara cyklar nu då, jag har bråttom eller något sånt där, poliserna var snälla på den tiden. Sen vet jag inte, det finns ju läroanstalter i Majorna, i Göteborg, jag har själv gått på Universitetet, jag gjorde det så småningom.

Intervjuare 1 [00:54:31]: Ja, för det blev studenten eller?

Talare 1 [00:54:32]: Ja, jag har läst etnologi, folklivsforskning.

Intervjuare 1 [00:54:34]: Mm, mm.

Talare 1 [00:54:35]: Det var när jag började jobba med äldre människor genom kommunen, så fanns det ju ingen kunskap om hur man skulle bete sig, och jag fick så mycket kunskap så jag sa, nej jag måste göra någonting här, sa jag, så jag ringde till Etnologen och sa, hur gör jag för att dokumentera det här, och då kom han till mig, chefen, det var en äldre man på den tiden, och han lärde mig hur man skulle göra.

Intervjuare 1 [00:55:01]: Mm.

Talare 1 [00:55:02]: Och ja sa, det du skriver nu sa han, och noterar om folk som du intervjuar eller så, det skickar du till oss. Då började mitt intresse för att dokumentera.

Intervjuare 1 [00:55:13]: Mm.

Talare 1 [00:55:14]: Sen har jag ju skrivit några böcker om Göteborg då som, som jag vet att ni har bland annat, den här, nej jag har inte den heller där nu, inne där ja, den heter så mycket som, som jag inte vet nu.

Intervjuare 1 [00:55:36]: Nej, det kan vi kolla upp sen.

Talare 1 [00:55:39]: Nej, nu slutar vi.

Intervjuare 1 [00:55:40]: [skrattar 00:55:41] Men, upplever du att det finns segregation i Göteborg? Upplever du att det finns segregation i Göteborg?

Talare 1 [00:55:47]: Ja, det finns det. En otrolig segregation. Och det är då inte önskvärt, därför att för att förstå så måste man ju leva ihop, man måste vara ihop. Vi tycker vi lär oss mycket när vi åker bort på en veckas semester, då har vi lärt oss var, hur dom lever i Portugal eller Kina eller vart vi nu åker. Men här flyttar, hit flyttar människor, och vad får dom lära sig, jo dom får lära sig det som andra av samma kön och samma, helst då samma kön, och samma, sort kan.

Intervjuare 1 [00:56:20]: Mm.

Talare 1 [00:56:21]: Då säger du naturligtvis att nej men vi tar emot dom, ja visst gör vi det, men vad lär vi dom och hur lär dom sig. Jag har ju lärt många tjejer att när ni kommer och ska tala med oss gamla som ni lagar mat till, vänd er inte bort, tala till oss, för vi måste förstå vad ni säger. Och ni måste kunna läsa på vårt ansiktsuttryck, om ni inte kan språket svenska, så kan ni väl läsa vad vi tycker.

Intervjuare 1 [00:56:55]: Mm.

Talare 1 [00:56:55]: Och det var någon som sa, men gud så bra, Alice, då underlättar det ju mycket när vi kommer till främmande. För jag menar, att ha dom idag, såna här människor som kommer, vikarier och sådär, det gör ju att man har inte lång stund på sig att lära sig varandra. Och då ska man kanske äta tillsammans, man kanske ska ha, tvätta eller man kan göra någonting, som kräver att man lite gör det som man brukar göra hemma hos morsan,

ungefär. Så säger nog göteborgarna. (Säger till någon annan: Hej, nej, vi är snart färdiga men.) Ja.

Intervjuare 1 [00:57:35]: Men, har du någon uppfattning om hur segregationen är idag jämfört med förut?

Talare 1 [00:57:43]: Jag tror att vi har lärt oss att man kan inte ta in hur många som helst, nu ska jag inte tala politik här, men många sa det, skulle vi fixa oss, så orkar man ett tag, man öppnar sin kyrka, man öppnar sina hem och man gör en massa saker, men det ska ju mycket mer än så till, det är långvarigt boende, barnen ska växa upp och dom ska också få förebilder, och hur ska vi ge dom förebilder om vi inte själva är en förebild. Jag tycker det är svårt att komma ihåg alltid att dom har andra förebilder som dom har. Jag frågade en tjej härom dagen, Ramadan, sa jag, menar du att du jobbar en hel dag utan att äta, jag får äta på kvällen, sa hon, men, sa jag, har du aldrig tänkt på att du blir hungrig, jo jag är jättehungrig, jättetrött, ja men har du aldrig tänkt på att bryta det, nej, det har jag alltid gjort ser du, det gör dom hemma och så. Så då kommer man till ett annat land, och då ska man ha sin gamla förebild, med sig dit, och utföra det, där.

Intervjuare 1 [00:58:56]: Mm.

Talare 1 [00:58:57]: På den nya orten. Och den nya orten tycker nog att det är väldigt främmande. Och jag säger, vad säger facket, facket säger ingenting om detta, så här.

Intervjuare 1 [00:59:08]: Mhm.

Talare 1 [00:59:09]: Detta var den svåraste frågan du.

Intervjuare 1 [00:59:13]: Mm, ja den är inte lätt.

Talare 1 [00:59:13]: Den har jag inte upplevt, jo jag har upplevt den.

Intervjuare 1 [00:59:14]: Ja.

Talare 1 [00:59:15]: Så jag har ju, och jag vet ju några grejor som jag skulle, jag skulle gärna vilja vara med där man utbildar, inte för att jag kan så mycket men därför att jag tror att jag skulle kunna påpeka en del saker, när man utbildar såna här som ska jobba tillfälligt på ett ställe, som detta att man ska titta på varandra, när man inte kan språket.

Intervjuare 1 [00:59:41]: Mm.

Talare 1 [00:59:42]: Jag menar man har ju rest i världen, det har jag gjort och inte kunnat språket, och då har jag ju kunnat engelska, men det kan ju inte dom här heller.

Intervjuare 1 [00:59:51]: Nej.

Talare 1 [00:59:53]: Så att det, och allt detta med våldet och så, det vill jag inte relatera, för jag, jag är förtvivlad. Jag är, Göteborg är bättre värd. Göteborg är en finare stad och

göteborgarna skulle aldrig slå ner någon som ligger, sparka på någon som redan ligger.

Intervjuare 1 [01:00:17]: Vilka menar du med göteborgarna då när du säger det?

Talare 1 [01:00:22]: Den som, usch nu ska jag inte säga fel.

Intervjuare 1 [01:00:26]: [skrattar 01:00:27]

Talare 1 [01:00:27]: Den som lever i Göteborg, arbetar i Göteborg och går i skola i Göteborg, har gift in sig i Göteborg, har relationer till Göteborg som stad, måste ju uppleva den fantastiska möjlighet som staden ger.

Intervjuare 1 [01:00:40]: Då är det göteborgare i en väldigt bred mening då?

Talare 1 [01:00:45]: Ja, då är göteborgarna i bred mening.

Intervjuare 1 [01:00:46]: Mm.

Talare 1 [01:00:46]: Jag menar inte att, man kan inte kräva utav en som är 14 dagar här, att den ska lära sig Göteborg.

Intervjuare 1 [01:00:53]: Nej.

Talare 1 [01:00:55]: Och att vi ska kunna ge, men om man går i skolan här, då borde man kunna lära sig mycket om hur Göteborg har varit, hur Göteborg har utvecklats, för det har ju utvecklats otroligt mycket, och allt är inte till godo, allt är inte bra, det tror jag inte, utan nu talar jag inte politik, det är inte politiskt, men har man en syssla i kommun så ska man åtminstone veta vad rubriken innebär, så får du tyda det hur du vill. Ja.

Intervjuare 1 [01:01:33]: Ja.

Talare 1 [01:01:35]: För att, oftast så blir man väl vald kanske, av någon anledning, och man kanske kan den biten, men allting utvecklas ju och plötsligt så ska man stå där och vara chef för något stort företag eller någonting. Då gäller det att man har lite grann, så utbildningen är viktig. Det är viktigt med sjukvården och det är viktigt med äldrevården, det pratas ju om dessa tre saker.

Intervjuare 1 [01:02:05]: Mm.

Talare 1 [01:02:05]: Men om man inte får utveckla sig eller utbilda sig när man är ung, då kan man heller inte begära att man ska kunna så mycket när man blir äldre. Skolan är viktig.

Intervjuare 1 [01:02:21]: Mm.

Talare 1 [01:02:23]: Ja.

Intervjuare 1 [01:02:23]: [skrattar 01:02:24] Jag vet inte om vi kanske ska stopp.

Talare 1 [01:02:28]: Vad säger du?

Intervjuare 1 [01:02:30]: Nu har vi precis kommit upp i en timma.

Talare 1 [01:02:32]: Har jag talat i en timma?

Intervjuare 1 [01:02:33]: Ja.

Talare 1 [01:02:34]: Ja, jag orkar inte mer nu. Nu är det slut [skrattar 01:02:37].

Intervjuare 1 [01:02:37]: Då stoppar vi här.

Talare 1 [01:02:40]: Va?

Intervjuare 1 [01:02:40]: Då stoppar jag här.

[bandningen slutar]